

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34401
Nom	Sociologia del treball
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1310 - Grau de Sociologia	Facultat de Ciències Socials	2	Primer quadrimestre
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA- Sociologia	Facultat de Dret	2	Primer quadrimestre
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	Facultat de Ciències Socials	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1310 - Grau de Sociologia	1 - Sociologia	Formació Bàsica
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	3 - Assignatures optatives de segon curs	Optativa
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	3 - Assignatures optatives de segon curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
SANTOS ORTEGA, ANTONIO	330 - Sociologia i Antropologia Social

RESUM

Sociologia del Treball és una assignatura de caràcter bàsic, de 6 crèdits que forma part de la matèria de Sociologia dintre del mòdul de Teoria Sociològica i Estructura i Canvi Social. És de segon curs i té com objectiu general l'estudi del caràcter de relació social del treball. Per a això, s'analitzaran les principals dimensions que ho estructurin: la tecnologia, el gènere, la generació, l'espai, el mercat de treball i els conflictes i els actors socials.

Igualment, és objectiu de l'assignatura analitzar processos i relacions que caracteritzen el mercat de treball espanyol, les seves desigualtats i principals [macroindicadors](#). Així mateix es parlarà esment a les fonts d'informació documental i estadística sobre el mercat de treball de cara a dotar a l'alumne/a de una capacitat d'anàlisi detallada de les variables centrals del món laboral.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Cap

COMPETÈNCIES

1310 - Grau de Sociologia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàprien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Elaborar informes i diagnòstics sobre problemàtiques socials.
- Treballar en equip amb una perspectiva multidisciplinària.
- Comunicar amb claredat de forma oral i escrita teories, problemàtiques i propostes de caràcter sociològic emprant les noves tecnologies de la informació i comunicació.
- Aplicar els principis del codi deontològic professional de la Sociologia i desenrotllar el compromís enfront dels problemes socials.

- Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat entre hòmens i dones, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, els valors democràtics i la sostenibilitat.
- Gestionar fonts documentals i estadístiques referides a la realitat social
- Aprendre de forma autònoma i desenrotllar la iniciativa en l'àmbit sociològic.
- Analitzar la societat contemporània, la seua estructura i la seua dinàmica a partir dels conceptes i teories sociològiques.
- Comprendre i analitzar l'evolució de la teoria sociològica i dels seus principals corrents i escoles.
- Desenvolupar i integrar la perspectiva de gènere en l'estudi de la realitat social.
- Realitzar estudis comparatius de l'estructura social espanyola i valenciana.
- Analitzar les dades empíriques sobre l'estructura, el canvi i els problemes socials.
- Descriure i explicar les desigualtats socials a partir de les teories i els indicadors socials i detectar els processos emergents.
- Conèixer i utilitzar les fonts de dades secundàries útils per a la Sociologia.
- Analitzar els fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària (sociològica, psicosocial, econòmica, política, històrica i antropològica) .
- Conèixer les institucions de la societat del benestar que contribuïxen a salvaguardar els drets socials.
- Comprendre la diversitat cultural de les societats.
- Identificar i mesurar factors de vulnerabilitat social.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Aprofundir en la definició del concepte de "treball"
- Analitzar els canvis sociohistòrics que configuren l'actual definició de treball
- Discutir les limitacions actuals de la definició de treball i explorar canvis futurs en aquesta definició
- Conèixer alguns conceptes clau en l'anàlisi de la divisió sexual del treball.
- Identificar els factors que determinen l'expansió de les societats industrials i els rols laborals que compleixen les diferents zones geoeconòmiques.
- Aprofundir en el significat i les característiques actuals del procés de globalització: desigualtats laborals i productives en l'ordre mundial.
- Conèixer com s'organitzen els processos de treball
- Identificar les connexions entre la divisió tècnica i la divisió social del treball
- Analitzar les desigualtats en relació amb les qualificacions professionals i la formació, així com les relacions de jerarquia, autoritat, prestigi en el treball

-Examinar el context sociohistòric recent de canvis laborals per construir instruments que permetin interpretar les tendències actuals del mercat de treball

-Conèixer les principals fonts d'informació estadística sobre el món laboral -Operar amb dades provinents de les principals fonts d'informació estadística

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'objecte de la Sociologia del Treball: dificultats conceptuals i terminològiques

- La polisèmia del terme treball
- Canvis històrics en les representacions del treball
- Modernitat i societat industrial: el sorgiment del model de treball assalariat capitalista
- Cap a una definició complexa de treball: tendències i canvis recents
- La centralitat del treball en la teoria sociològica: dels pares de la Sociologia als teòrics del treball més recents
- Fonts d'informació sobre el món laboral: aproximació a les principals fonts estadístiques i documentals

2. La divisió sexual del treball

- Conceptes fonamentals i enfocaments teòrics en l'estudi del treball de les dones
- Treballs de les dones: de l'esfera de la reproducció a la esfera de la producció
- Treball domèstic i treball mercantil: perfils estadístics principals problemes actuals

3. La divisió internacional del treball

- Corrents teòrics i conceptes clau en l'anàlisi de les relacions desenvolupament subdesenvolupament
- Desenvolupament i sistema industrial: trets sociohistòrics del desplegament mundial del capitalisme
- Globalització i nova divisió internacional del treball

4. La divisió tècnica del treball

- Tecnologia i societat industrial: la forma fàbrica com espai d'organització del treball
- Les revolucions tecnològiques: el trànsit del capitalisme industrial al capitalisme cognitiu
- La qualificació en el treball: teories i debats actuals

5. Tendències recents en el mercat de treball I: la construcció sociohistòrica del mercat de treball contemporani, del fordisme al postfordisme

- 1945-1973: l'expansió del model productiu fordista
- 1973-2008: de la crisi del fordisme al nou model d'acumulació del capitalisme global
- Els efectes de la crisi de 2008 sobre el món del treball
- Perfils i problemes actuals del mercat de treball: Canvis en l'activitat laboral, ocupació i professions.
- Joventut i treball: la inserció laboral, problemes i perspectives

- Les segmentacions del mercat de treball: contractes, salaris, temps de treball
- Atur, pobresa, baixos salaris i nova qüestió social
- Els actors del conflicte estructural en el capitalisme: Capital/Treball assalariat

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	45,00	0
Preparació de classes de teoria	40,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Cadascun dels 5 temes del programa segueix una estructura similar. Consta de 4 sessions de dues hores (equivalents a 2 setmanes). Les dues primeres sessions es destinen a introduir idees i conceptes principals per part del professor. En la tercera sessió es realitza una de les activitats pràctiques proposada que consisteix en veure i comentar una pel·lícula-documental relacionada amb els continguts tractats en el tema. Es realitzarà una fitxa elaborada pel/la professor/a. En la quarta sessió es realitza una segona activitat pràctica que consisteix en la presentació i exposició dels panells-pòsters dels conceptes de cada tema, dels quals cada alumne haurà de fer 2 durant el curs integrat en un grup de treball.

Per a organitzar i preparar el contingut teòric de cada tema, es lliurarà als alumnes una llista d'idees clau que es treballaran en classe i que es constituïran com la forma d'elaborar i preparar els materials d'estudi per a la prova final. El professor/a sol·licitarà a l'alumnat el lliurament d'aquests materials per afavorir un treball continu al llarg del curs.

Quant als panells-pòster, es tracta d'aprofundir en un dels conceptes clau proposats pel professor en cada tema. Els alumnes treballaran en grup, triaran un d'aquests conceptes i elaboraran un pòster en el qual se sintetitzen els aspectes fonamentals. Cada grup realitzarà i exposarà en classe dos panells-pòsters al llarg del curs.

Metodologies docents:

- . Lliçó magistral participativa.
- . Presentacions orals per part dels i les estudiants.
- . Estudi de casos.
- . Treball cooperatiu.
- . Recerca de dades documentals i estadístiques.
- . Sessions de discussió i anàlisi grupal a partir de materials com pel·lícules, documentals, exposicions, conferències, etc.
- . Lectura, síntesi, anàlisi i crítica de textos
- . Presentació i exposició de panells-pòster.

AVALUACIÓ

La qualificació de l'assignatura s'obtindrà amb la mitjana de la qualificació obtinguda en una prova escrita final que representarà el 70% de la nota més la nota obtinguda en la realització de les pràctiques, que representarà el 30% de la nota final. És imprescindible aprovar la prova final per a fer aquesta mitjana.

En segon lloc, per a avaluar el 30% restant es tindran en compte els treballs pràctics lliurats. Cadascun dels dos panells podrà puntuar fins a 1,5 punts (fins a 20% de la nota) i les fitxes de les pel·lícules fins a 1 punt (10%). Aquesta fitxes només podran lliurar-les qui hagin assistit presencialment a la sessió que s'han realitzat. Els criteris per a avaluar aquests treballs seran la capacitat demostrada per a estructurar el treball, la claredat en l'exposició, la profunditat i la sistematització.

Els/les estudiants que no obtinguin l'aprobat de l'assignatura en la 1ª convocatòria, podran presentar-se a la 2ª seguint també aquests criteris. Es guardarà per a això la nota de les activitats pràctiques ja realitzades.

Per a facilitar l'avaluació de l'alumnat que no puga assistir i realitzar les pràctiques i el seguiment presencial de les classes, els professors/es podran plantejar un procediment d'avaluació que el possibiliti.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Lorente, R. (2010): Sociología del Trabajo. Plaza y Valdés, México D.F.
- Santos Ortega, Antonio, Muñoz Rodríguez, David y Poveda Rosa, María (2017) Trabajo y Empleo. Tendencias sociales recientes. Valencia: Tirant lo Blanch.

Complementàries

- Alonso, L. E. (2000): Trabajo y postmodernidad: el empleo débil. Madrid. Fundamentos.
- Köhler, H. y Martín, A. (2005): Manual de la sociología del trabajo y de las relaciones laborales. Delta, Madrid.
- Mingione, E. (1991): Las sociedades fragmentadas. Madrid, MTSS.
- Sanchis, E. (2008): Trabajo y paro en la sociedad postindustrial. CES. Madrid.
- Watson, T. (1995): Trabajo y sociedad: Manual introductorio a la sociología del trabajo, industrial y de la empresa. Ed. Hacer, Barcelona.